

Soluții

Sesiunea iunie-iulie 1999

3. Profilurile economic, fizică-chimie și chimie-biologie

Varianta nr.4

I. 1) a) $T_{k+1} = C_n^k a^{n-k} b^k$, deci coeficienții ceruți sunt C_n^0, C_n^1 și C_n^2

Obținem ecuația $C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 = 46 \Rightarrow 1 + n + \frac{n(n+1)}{2} = 46 \Rightarrow n = 9 \in \mathbb{N}$.

b) Pentru $n=9$, $T_{k+1} = C_9^k (x^2)^{9-k} \left(\frac{1}{x}\right)^k = C_9^k \cdot x^{2n-2k-k}$, care nu conține pe $x \Leftrightarrow k=6$.

2) a) Ecuația are soluțiile $x_1=t$; $x_2=-3t$.

b) $z=0$ nu e soluție. Cu substituțiile $x=z^2+2z+1$ și $t=z$ se regăsește ecuația de la

punctul **a)**. Deci $z^2+2z+1=z$ sau $z^2+2z+1=-3z$, cu soluțiile $z_{1,2} = \frac{-1 \pm i\sqrt{3}}{2}$, respectiv $z_{3,4} = \frac{-5 \pm \sqrt{21}}{2}$.

3) a) Se verifică ușor că $x=-1, y=1, z=0, t=1$, respectiv $x=1, y=0, z=-2, t=1$ sunt

soluții.

b) De la **a)** sistemul e compatibil. Se verifică că toți minorii de ordin 3 sunt nului deci rang $A < 3$ și că

$d = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 5 \end{vmatrix} = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A = 2$. Punând $x = \alpha \in \mathbb{R}$ și $y = \beta \in \mathbb{R}$, se obține sistemul echivalent: $\begin{cases} z + 2t = 3 - 3\alpha - 4\beta \\ 2z + 5t = 7 - 6\alpha - 8\beta \end{cases}$ cu

$z = 1 - 3\alpha - 4\beta$ și $t = 1$. Deci soluțiile sistemului sunt: $x = \alpha, y = \beta, z = 1 - 3\alpha - 4\beta$ și $t = 1$.

II. 1) a) Domeniul de definiție $D = \mathbb{R} - \{0\}$. Intersecția cu axele: $A(-\sqrt[3]{4}, 0)$

$f(0-0) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x < 0}} f(x) = \lim_{\substack{x \rightarrow 0 \\ x > 0}} f(x) = f(0+0) = +\infty \Rightarrow x=0$ asimptotă verticală

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \infty, \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ și $m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = 1; n = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{f(x)}{x} - x \right) = 0$, deci graficul admite asimptotă oblică $y=x$.

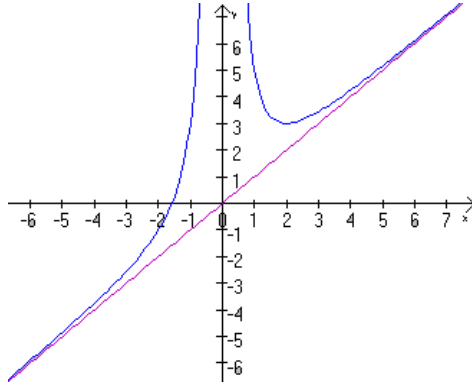
f este derivabilă de două ori pe D și $f'(x) = \frac{x^4 - 8x}{x^4} = \frac{x(x-2)(x^2 + 2x + 4)}{x^4}$; $f''(x) = \frac{24}{x^4}$

$f'(x) < 0$ pentru $x \in (0, 2)$ și $f'(x) > 0$ pentru $x \in (-\infty, 0) \cup (2, +\infty)$ iar $f''(x) > 0$ pe D

Tabelul de variație:

x	$-\infty$	$-\sqrt[3]{4}$	0	2	$+\infty$
$f'(x)$	+	+	+	-	+
$f(x)$	$-\infty$	0	$+\infty$	3	$+\infty$
$f''(x)$	+	+	+	+	+

Graficul funcției:

b) Din grafic se deduce că ecuația $f(x)=m$, $m \in \mathbf{R}$ are după cum urmează:

Pentru $m < 3$, soluție unică $x_1 < 0$

Pentru $m = 3$, două soluții distincte $x_1 < 0$, $x_2 = 2$

Pentru $m > 3$, trei soluții distincte $x_1 < 0$, $0 < x_2 < 2$, $x_3 > 2$.

2) a) $f: [-a, a] \rightarrow \mathbf{R}$ ($a > 0$) e continuă $\Rightarrow f$ e integrabilă, $[-a, a]$ interval simetric

Dacă f e pară, adică $f(-x)=f(x)$ pentru $\forall x \in [-a, a]$ și cu schimbarea de variabilă $t=-x$ se obține că

$$\int_{-a}^a f(x) dx = \int_{-a}^0 f(x) dx + \int_0^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx.$$

Dacă f e impară, adică $f(-x)=-f(x)$ cu aceeași schimbare $\int_{-a}^a f(x) dx = 0$.

b) Funcția $f: [-2, 2] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = x^2 \cdot e^{-|x|}$ este funcție pară deci $\int_{-2}^2 x^2 \cdot e^{-|x|} dx = 2 \int_0^2 x^2 \cdot e^{-x} dx = 2e^x (x^2 - 2x + 2) \Big|_0^2 = 4(e^2 - 1)$,

iar funcția $g: [-2, 2] \rightarrow \mathbf{R}$, $g(x) = x^3 \cdot e^{-|x|}$ este funcție impară, deci $\int_{-2}^2 g(x) dx = 0$.

III. a) $A(4,0)$; $A'(-4,0)$; $B(0,3)$; $B'(0,-3)$, AA' axa mare și BB' axa mică

Pentru $M(5,0)$ avem: $\frac{5^2}{16} + \frac{0}{9} = \frac{25}{16} > 1 \Rightarrow M \in$ exteriorului elipsei.

b) Fie $P(u,v) \in E \Rightarrow \frac{u^2}{16} + \frac{v^2}{9} = 1$ (*)

Tangenta în P : $\frac{ux}{16} + \frac{vy}{9} = 1$ care conține pe $M(0,5)$ de unde $\frac{5u}{16} + \frac{0 \cdot v}{9} = 1 \Rightarrow u = \frac{16}{5}$ și apoi din (*) $\Rightarrow$

$v_1 = -\frac{9}{5}$ și $v_2 = \frac{9}{5}$, deci există două puncte cu proprietatea cerută: $P_1\left(\frac{16}{5}, -\frac{9}{5}\right)$ și $P_2\left(\frac{16}{5}, \frac{9}{5}\right)$.

Tangenta în P_1 e t_1 : $\frac{x}{5} - \frac{z}{5} = 1$ cu panta $m_1=1$

Tangenta în P_2 e t_2 : $\frac{x}{5} + \frac{z}{5} = 1$ cu panta $m_2=-1$.